يۇقىرى سۈپەتلىك تەرەققىياتقا تۈرتكە بولۇشنى تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىش سەپىرى

قاراماي:

ئۇچقۇچسىز ئايروپىلان مەشغۇلاتى كېۋەز تېرىقچىلىقىنىڭ تەننەرخىنى تۆۋەنلىتىپ ئۈنۈمىنى ئاشۇردى

«ئالتىنى مۇقىملاشتۇرۇش» «ئالتىگە كاپالەتلىك قىلىش»نى ئەمەلىيلەشتۈرۈش بىرىنچى سېپىدە كۆرگەن - ئاڭلىغانلىرىمىز (17)

پۈتۈن تاراتقۇ مۇخبىرىمىز گېي يوۋجۈن، ئەختىيارىي مۇخبىر خۇ ياڭ خەۋەر قىلىدۇ: «ئىلگىرىكى يىللاردا، كېۋەزگە دېھقانچىلىق دورىسى پۈركۈيدىغان بىسىق مەزگىلدە، ھەمكارلىق كوپېراتىپىمىزدىكى 20 نەچچە تراكتورنىڭ ھەممىسى ئىشقا سېلىناتتى، شۇنداقتىمۇ ئىنتايىن ئالدىراش بولۇپ كېتەتتۇق. بۇ يىل ئەھۋال ئوخشىمايدۇ، كېۋەزلىككە دېھقانچىلىق دورىسى پۈركۈش مەشغۇلاتىنى ئاساسەن ئۇچقۇچسىز ئايروپىلان ئۈستىگە ئالدى، كۆپ ھاللاردا تراكتورلار ‹ئارامغا چىقىپ›، قىلىدىغان ئىشى قالمىدى» دېدى 10 - ئاينىڭ 29 - كۈنى قاراماي شەھىرى يۈجەن يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى كەسپىي ھەمكارلىق كوپېراتىپىنىڭ مەسئۇلى نيۇ لىشياڭ.

قاراماي شەھەرلىك يېزا ئىگىلىكى - يېزا ئىدارىسىنىڭ خىزمەتچى خادىمى شياۋ جۈن مۇنداق تونۇشتۇردى: بۇ يىل قاراماي شەھىرىدە زىرائەت تېرىلغۇ كۆلىمى 287 مىڭ 400 مو بولدى، بۇنىڭ ئىچىدە كېۋەز تېرىلغۇ كۆلىمى 190 مىڭ مودىن كۆپرەككە يەتتى. كېۋەزلىك پەرۋىشىدىكى دېھقانچىلىق دورىسى پۈركۈش مەشغۇلاتىدا، بۇ جاي ئىلگىرىكى تراكتور بىلەن پۈركۈش شەكلىنى ئۆزگەرتىپ، تېخىمۇ ئىلغار بولغان ئۇچقۇچسىز ئايروپىلان بىلەن دېھقانچىلىق دورىسى پۈركۈشنى مەركەزلىك قوللاندى. ھازىرغىچە، پۈتۈن شەھەردىكى تەخمىنەن 90%تىن ئارتۇق كېۋەزلىكتە ئۇچقۇچسىز ئايروپىلاننى قوللىنىش تراكتور بىلەن دېھقانچىلىق دورىسى پۈركۈشنىڭ ئورنىنى ئالدى.

«ئۇچقۇچسىز ئايروپىلان مەشغۇلاتى دېھقانچىلىق دورىلىرىنى ئىشلىتىش تەننەرخى، ئادەم كۈچى تەننەرخىنى تۆۋەنلىتىپلا قالماي، يەنە دېھقانچىلىق دورىسى پۈركۈش ئۈنۈمى ۋە پاختا ھوسۇلىنى ئاشۇردى، بۇ، تەننەرخنى تۆۋەنلىتىپ ئۈنۈمنى ئاشۇرۇشقا پايدىلىق بولدى.» شياۋ جۈن مۇنداق دېدى: تراكتور بىلەن دېھقانچىلىق دورىسى پۈركۈيدىغان ئەنئەنىۋى مەشغۇلات شەكلىدە مەشغۇلات سىجىللىقى زور، ئادەم كۈچى تەننەرخى يۇقىرى بولۇپلا قالماي، مەشغۇلات ۋاقتى، يەر يۈزى شارائىتىغا قويۇلىدىغان تەلەپ بىرقەدەر يۇقىرى بولىدۇ، يەنە زىرائەتلەرگە بەلگىلىك زىيان يەتكۈزىدۇ. بۇنىڭدىن سىرت، تۇيۇقسىز كۆرۈلىدىغان كېسەللىك، ھاشارات زىيىنىغا قارىتا، نوقۇل ھالدا تراكتور قاتارلىق يەر يۈزى ماشىنا مەشغۇلاتىغا تايانغاندا، ئەڭ ياخشى ئالدىنى ئېلىش - تىزگىنلەش پەيتى ئۆتۈپ كېتىشى مۇمكىن.

قاراماي شەھىرىدىكى دېھقان لۇ خېيىنىڭ كېۋەز تېرىۋاتقىنىغا كۆپ يىل بولدى، بۇ يىل ئۇ 500 مودىن كۆپرەك يەرگە كېۋەز تېرىدى. «بۇ يىل كېۋەزلىكىمىزگە ئۇچقۇچسىز ئايروپىلان بىلەن دېھقانچىلىق دورىسى پۈركۈدۇق، ھەم تېز، ھەم ياخشى، ھەم تېجەشلىك ئىكەن» دېدى لۇ خېيىن.

شياۋ جۈن مۇنداق تونۇشتۇردى: تراكتور مەشغۇلاتىدا ئادەم مەشغۇلات قىلىشقا توغرا كېلىدىغان بولۇپ، مو بېشىغا ئوتتۇرىچە بىر يۈەن ئادەم كۈچى تەننەرخى قوشۇلىدۇ، لېكىن ئۇچقۇچسىز ئايروپىلاندا بۇنداق چىقىم يوق. بىر يىلدا ئۈچ قېتىم مەشغۇلات قىلىش بويىچە ھېسابلىغاندا، ئۇچقۇچسىز ئايروپىلان مەشغۇلاتىدا ھەر مودىن ئۈچ يۈەن ئادەم كۈچى تەننەرخىنى تېجەپ قالغىلى بولىدۇ. بۇنىڭدىن سىرت، ئۇچقۇچسىز ئايروپىلان مەشغۇلات قىلغاندا ئۆسۈملۈك غولىدىكى يوپۇرماقنىڭ كەينى تەرىپى ۋە غولىغىمۇ دورا تولۇق پۈركۈلۈپ، مەشغۇلات ئۈنۈمى ئۆسۈش بىلەن بىللە، ھاشارات يوقىتىش ئۈنۈمىنى ئۈنۈملۈك ئۆستۈرگىلى بولىدۇ، دېھقانچىلىق دورىسىدىن ئۈنۈملۈك پايدىلىنىش نىسبىتى 85%تىن كۆپرەككە يېتىدۇ. ئۇچقۇچسىز ئايروپىلاندا تۆۋەن مىقداردا تۇمانلىتىپ پۈركۈش شەكلى قوللىنىلغاچقا، ھېسابلاشقا ئاساسلانغاندا، تراكتور ياكى ئادەم كۈچى مەشغۇلاتىغا قارىغاندا 30% دېھقانچىلىق دورىسىنى تېجەپ قالغىلى، مو بېشىغا ئوتتۇرىچە 15 يۈەن دېھقانچىلىق دورىسى تەننەرخىنى تېجەپ قالغىلى بولىدىكەن.

مۇخبىرنىڭ ئىگىلىشىچە، ئۇچقۇچسىز ئايروپىلان مەشغۇلاتى ئۈنۈملۈكلۈكىنى كېڭەيتىلگەچكە، بۇ يىل قاراماي شەھىرىدە كېۋەزنىڭ مو بېشى ھوسۇلى 15 كىلوگرام ئېشىپ، مو بېشى ساپ پايدىسى تەخمىنەن 22 يۈەن كۆپەيگەن.

گەرچە تراكتور بىلەن دېھقانچىلىق دورىسى پۈركۈش مەشغۇلاتى «قارىشى ئېلىنمايدىغان» بولۇپ قالغان بولسىمۇ، لېكىن نيۇ لىشياڭ بىكار قالمىدى. بۇ يىل، ئۇ ئىككى ئۇچقۇچسىز ئايروپىلان سېتىۋېلىپ، دېھقانچىلىق دورىسى پۈركۈش مەشغۇلاتىغا ئىشلىتىپ، ناھايىتى ياخشى پايدىغا ئېرىشتى. «بىز ئىلغار يېزا ئىگىلىك جابدۇقلىرىدىن ياخشى پايدىلانساقلا، ھەرقانداق ۋاقىتتا قىلىدىغان ئىشىمىز، تاپىدىغان پۇلىمىز بولىدۇ» دېدى نيۇ لىشياڭ.

قەشقەر ۋىلايىتىدە:

ئەخلەت بىر تەرەپ قىلىشتا «كۈندىلىكنى كۈندە تازىلاش» ئىشقا ئاشۇرۇلدى

□ پۈتۈن تاراتقۇ مۇخبىرىمىز لى چۈنشيا

11 - ئاينىڭ 16 - كۈنى سائەت 10دا، كوناشەھەر ناھىيەلىك تۇرالغۇ ۋە شەھەر - يېزا قۇرۇلۇشى ئىدارىسى شەھەر باشقۇرۇش چوڭ ئەترىتىنىڭ ئىشكى ئالدىدا، بىرنەچچە ئەخلەت توشۇش ئاپتوموبىلى قاتار تىزىلغان بولۇپ، تازىلاش - توشۇش ئىشچىلىرى مۇداپىئە كىيىمى كىيىپ، ماسكا، كۆز قوغداش ئەينىكى تاقاپ يولغا چىقىشقا تەييارلاندى. ئاپتوموبىل ئەترىتىنىڭ ئەترەت باشلىقى مەخمۇتجان ئابدۇكېرىم ھەربىر ئىشچىغا ئەستايىدىللىق بىلەن ياردەملىشىپ مۇداپىئە كىيىملىرىنى تەكشۈردى، «مۇداپىئەنى چوقۇم ياخشى قىلىش كېرەك» دەپ تاپىلىدى ئۇ.

ئەخلەتلەرنى بىر تەرەپ قىلىش يۇقۇمنىڭ ئالدىنى ئېلىش - تىزگىنلەش خىزمىتىدىكى مۇھىم ھالقا. كوناشەھەر ناھىيەسىدە يۇقۇم يۈز بەرگەندىن كېيىن، قەشقەر ۋىلايىتى ئەخلەتنى تازىلاپ توشۇش خىزمىتىنى پۈتۈن كۈچ بىلەن قانات يايدۇرۇپ، تۈرلۈك دېزىنفېكسىيەلەش تەدبىرلىرىنى قاتتىق ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، ئەخلەتلەرنى «كۈندىلىكنى كۈندە تازىلاش» ۋە زىيانسىزلاندۇرۇپ بىر تەرەپ قىلىشنى ئىشقا ئاشۇردى.

«بۇ قېتىم يۇقۇم يۈز بەرگەندىن كېيىن، بىز جىددىي ئىشلارغا تاقابىل تۇرۇش لايىھەسىنى دەرھال قوزغاتتۇق، 36 ئىشچى كېچە - كۈندۈز ئىش ئورنىدا چىڭ تۇرۇپ، ئالدىنى ئېلىش - تىزگىنلەشنىڭ بىرىنچى سېپىدە جاسارەت بىلەن جەڭ قىلدى، بىرمۇ ئادەم ۋايسىمىدى.» كوناشەھەر ناھىيەلىك تۇرالغۇ ۋە شەھەر - يېزا قۇرۇلۇشى ئىدارىسى پارتگۇرۇپپىسىنىڭ ئەزاسى، شەھەر باشقۇرۇش چوڭ ئەترىتىنىڭ چوڭ ئەترەت باشلىقى ۋۇ جوۋمىڭ مۇنداق دېدى: چوڭ ئەترەت ھەر كۈنى ئەخلەت تازىلاپ توشۇش ئاپتوموبىلىدىن ئالتىنى ئەۋەتىپ، ناھىيە بازىرىدىكى ھەرقايسى ئاھالىلەر ئولتۇراق رايونى، ھەممە ئايرىش نۇقتىلىرىنىڭ ئەخلەتلىرىنى تازىلاپ توشۇش خىزمىتىگە مەسئۇل قىلىپ، ھەر كۈنى 80 توننىغا يېقىن تۇرمۇش ئەخلىتىنى تازىلاپ توشۇدى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، ھەر كۈنى شەھەر رايونىدىكى كوچىلاردا دېزىنفېكسىيەلەپ مىكروب ئۆلتۈرۈش مەشغۇلاتى قىلدى.

ۋۇ جوۋمىڭنىڭ تونۇشتۇرۇشىچە، كوناشەھەر ناھىيەسى تۈرلۈك ئەخلەت ساندۇقلىرىنى دېزىنفېكسىيەلەش تەدبىرلىرىنى قاتتىق ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، ئەخلەتنى تازىلاپ توشۇشنىڭ ئالدى - كەينىدە ئايرىم - ئايرىم بىر قېتىم دېزىنفېكسىيەلەپ مىكروب ئۆلتۈرگەن. شۇنىڭ بىلەن بىللە، ئەخلەت كۆمۈش مەيدانى، ئەخلەت توشۇش ئاپتوموبىللىرى، ئەسلىھە ئۈسكۈنىلەر، ئەترەتتىكى مۇھىتنى ئۈنۈملۈك دېزىنفېكسىيەلەپ مىكروب ئۆلتۈرۈپ، ئىككىلەمچى بۇلغىنىشنىڭ ئالدىنى ئالغان. ئايرىش نۇقتىلىرىدىكى ئەخلەتلەرگە قارىتا ۋاقىت بەلگىلەش، ئادەم بەلگىلەش، ئاپتوموبىل بەلگىلەش، لىنىيە بەلگىلەش ئۇسۇلىنى قوللىنىپ، ۋاقتىدا تازىلاپ توشۇپ، بەلگىلەنگەن رايوندا بىر تەرەپ قىلغان.

سائەت 14تە، قەشقەر شەھىرى قۇمدەرۋازا كوچا باشقارمىسى ئازادلىق جەنۇبىي يولى مەھەللىسى فېڭسەي ئولتۇراق رايونىدا، بىر ئەخلەت تازىلاپ توشۇش ئاپتوموبىلى ۋاقتىدا ئولتۇراق رايونغا كىرىپ ئەخلەتلەرنى تازىلاپ توشۇدى. شوپۇر مۇتەللىپ مۇختەرنىڭ ئېيتىشىچە، بۇ ئۇنىڭ شۇ كۈنى ئىككىنچى قېتىم ئەخلەتنى تازىلاپ توشۇشى بولۇپ، ئۇ ئوتتۇرا ھېساب بىلەن ھەر كۈنى تۆت ئاپتوموبىل ئەخلەتنى تازىلاپ توشۇيدىكەن.

«يۇقۇمنىڭ ئالدىنى ئېلىش - تىزگىنلەش مەزگىلىدە، 86 خىزمەتچى - خادىمىمىز ئىش ئورنىدا چىڭ تۇرۇپ، ھەر كۈنى 600 تونننا ئەتراپىدا تۇرمۇش ئەخلىتىنى تازىلاپ توشۇدى.» قەشقەر شەھەرلىك شەھەر قىياپىتى ۋە مۇھىت تازىلىقىنى باشقۇرۇش ئىدارىسى پارتىيە باش ياچېيكىسىنىڭ شۇجىسى گاۋ ئەنزۇنىڭ ئېيتىشىچە. شەھەر قىياپىتىنىڭ رەتلىك، پاكىزلىقىغا كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، قەشقەر شەھىرىدە ھەر كۈنى 60تىن ئارتۇق سۇ چېچىش ئاپتوموبىلى، يول سۈپۈرۈش ئاپتوموبىلى، تازىلاپ توشۇش ئاپتوموبىلى نورمال مەشغۇلات قىلىدىكەن، بۇنىڭ ئىچىدە تازىلاپ توشۇش ئاپتوموبىلىدىن 26سى بار ئىكەن. بۇ ئىدارە تۈرلۈك يۇقۇمنىڭ ئالدىنى ئېلىش تەدبىرلىرىنى قاتتىق ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، خىزمەتچى - خادىملارنى مەركەزلىك باشقۇرۇپ، ياتاق، تاماقنى بىرتۇتاش ئورۇنلاشتۇرۇپ، مۇداپىئە كىيىمى، ماسكا قاتارلىق مۇداپىئە ماددىي ئەشيالىرىنى سەپلەپ بېرىپ، ئاپتوموبىللارنى قاتتىق تەلەپ بويىچە دېزىنفېكسىيەلەپ مىكروب ئۆلتۈرۈپ، تازىلاپ توشۇش جەريانىنىڭ بىخەتەرلىكى ۋە خىزمەتچى خادىملارنىڭ تەن ساغلاملىقىغا ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىپتۇ.

«بىز تازىلاپ توشۇش ئاپتوموبىللىرىنى مۇۋاپىق تەڭشەپ تەقسىملەش ئارقىلىق توشۇش لىنىيەسىنى ئىلمىي تەسىس قىلدۇق، تۇرمۇش ئەخلەتلىرىنى بەلگىلەنگەن ۋاقىتتا، بەلگىلەنگەن ئورۇندا ھەم ئېتىپ توشۇدۇق. تازىلاپ توشۇش ئاپتوموبىللىرى 24 سائەت بۇيرۇق كۈتۈپ تۇردى، بىز ھەم ئەمەلىي ئېھتىياجغا ئاساسەن ئەخلەتلەرنى تازىلاپ توشۇش قېتىم سانىنى كۆپەيتىپ، ئەخلەتلەرنى كۈندىلىكنى كۈندە تازىلاشقا كاپالەتلىك قىلىپ، ۋاقتىدا دېزىنفېكسىيەلەپ مىكروب ئۆلتۈرۈپ بىر تەرەپ قىلدۇق» دېدى گاۋ ئەنزۇ.

كوناشەھەر ناھىيەسىدە:

يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشى نورمال، تەرتىپلىك قانات يايدۇرۇلدى

□ پۈتۈن تاراتقۇ مۇخبىرىمىز لى چۈنشيا

11 - ئاينىڭ 15 - كۈنى، كوناشەھەر ناھىيەسىنىڭ لەڭگەر بازىرى بازار كەنتىدىكى يايپېشىل كۈزگى بۇغداي ئېتىزلىقلىرىدا، قىزىل جىلىتكە كىيگەن بىرنەچچە پىدائىي توك ياتقۇزۇش بىلەن ئالدىراش ئىدى. «يەنە 150 مو قالدى، بۇ تۈگىسە پۈتۈن كەنتنىڭ توك ياتقۇزۇش ۋەزىپىسى پۈتۈنلەي تاماملىنىدۇ» دېدى پىدائىي ئەكرەم ئەكبەر.

كوناشەھەر ناھىيەسىدە يۇقۇم يۈز بەرگەندىن كېيىن، قەشقەر ۋىلايىتى ئاپتونوم رايونلۇق يۇقۇمنىڭ ئالدىنى ئېلىش - تىزگىنلەش خىزمىتى قوماندانلىق ئىشتابىنىڭ تەدبىر - ئورۇنلاشتۇرمىلىرىنى قەتئىي ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، يۇقۇمنىڭ ئالدىنى ئېلىش - تىزگىنلەش ۋە يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشىدا «ئىككى قولدا تۇتۇش، ئىككىلىسىگە دەخلى يەتكۈزمەسلىك»تە چىڭ تۇردى. ھەرقايسى يېزا - بازارلار كەنت «ئىككى كومىتېت» كادىرلىرى، «ئەلرايىنى بىلىش، ئەلگە نەپ يەتكۈزۈش، ئەلنى مايىل قىلىش» بويىچە كەنتتە تۇرۇشلۇق خىزمەت ئەترىتىنىڭ ئەترەت ئەزالىرى، پىدائىيلار قاتارلىقلارنى تەشكىللەپ، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش مۇلازىمەتى ئەترىتى قۇرۇپ، بۇغدايغا توك ياتقۇزۇش، كۆكتاتلارنى پەرۋىش قىلىش، مېۋىلەرنى ئۈزۈش قاتارلىق يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشىغا ياردەم بېرىش - يۆلەش خىزمىتىنى پائال قانات يايدۇرۇپ، زىرائەتلەرنى پەرۋىش قىلىدىغان ئادەم بولۇش، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرىنى يىغىدىغان ئادەم بولۇشقا ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلدى.

بازار كەنتى پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ شۇجىسى ئابدۇمەجىت روزىنىڭ تونۇشتۇرۇشىچە، بۇ كەنتتە 3250 مو يەرگە كۈزگى بۇغداي تېرىلىپتۇ. 11 - ئاينىڭ بېشىدىن باشلاپ، كەنت 58 پىدائىيىنى ئۆز ئىچىگە ئالغان ھەرقايسى تارماق كۈچلەرنى بىر تۇتاش پىلانلاپ تەشكىللەپ، كەنت ئاھالىلىرىگە ياردەم بېرىپ توك ياتقۇزۇش خىزمىتىنى قانات يايدۇرۇپ، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشىنىڭ نورمال ئېلىپ بېرىلىشىغا ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىپتۇ. بۇنىڭدىن سىرت، ئۇلار يەنە كەنت ئاھالىلىرىگە ياردەم بېرىپ 20 توننىدىن ئارتۇق ھەر خىل كۆكتاتلارنى يىغىپ، «كەنت سېتىۋېلىش، يېزا يۆتكەپ توشۇش، ناھىيە تەقسىملەپ يەتكۈزۈش» سىستېمىسىنىڭ رولىنى پائال جارى قىلدۇرۇپ، كەنت ئاھالىلىرى تېرىغان كۆكتاتلارنى ناھىيەدىكى بېكىتىلگەن كۆكتات سېتىۋېلىش شىركەتلىرىگە بىرتۇتاش سېتىپتۇ.

«يىغىۋېلىنغاندىن كېيىن ۋاقتىدا ساتقىلى بولمايدىغان كۆكتاتلارغا قارىتا، بىز كەنت ئاھالىلىرىنى يېڭى پېتى ساقلاش ئۈسكىلاتى، قىشلىق كۆكتات ئورىسىدا ساقلاشقا يېتەكلەپ، مۇۋاپىق ۋاقىت ئارىلىقى قالدۇرۇپ بازارغا سېلىشنى ئىشقا ئاشۇرۇپ، دېھقانلارنىڭ پايدا ئېلىشىغا كاپالەتلىك قىلدۇق» دېدى ئابدۇمەجىت.

شۇ كۈنى، بىر ئۈچ چاقلىق توكسىكلىت لەڭگەر بازىرى ئورمانچىلىق مەيدانى كەنتىنىڭ كەنت ئاھالىسى ئەركىن تۇراپنىڭ ھويلىسىغا كىردى، توكسىكلىت كوزۇپىغا قىپقىزىل ئالمىلار لىق قاچىلانغان بولۇپ، بىرقانچە پىدائىي بايىلا ئۇلارنىڭ ئائىلىسىگە ياردەملىشىپ ئۈزگەنىدى.

«ھېلىمۇ ياخشى كەنت كادىرلىرى ۋە پىدائىيلار بولغاچقا، ئائىلىمىزنىڭ بەش مو يېرىدىكى ئالمىلارنىڭ ھەممىسى ئۈزۈلۈپ بولدى، ھېچقانداق زىيانغا ئۇچرىمىدۇق» دېدى ئەركىن مىننەتدارلىق بىلەن.

ئورمانچىلىق مەيدانى كەنتى ياڭاق، ئالما، شاپتۇل ئۆستۈرۈش قاتارلىق خاس باغ - ئورمانچىلىقنى ئاساس قىلىدۇ. بۇ قېتىم يۇقۇم يۈز بەرگەندە، كەنتتە يەنە 50 مو يەردىكى ئالمىلار ئۈزۈلۈپ بولۇنمىغانىدى. كەنت تېزلىكتە ئۈچ يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش مۇلازىمەتى ئەترىتى قۇرۇپ، دېھقانلارغا ياردەم بېرىپ جەمئىي 100 توننىدىن ئارتۇق ئالما ئۈزدى. «بىز ئادەم بېكىتىش، نۇقتا بېكىتىش، لىنىيە بېكىتىشتىن ئىبارەت مەشغۇلات ئەندىزىسىنى قوللىنىپ، يۇقۇمنىڭ ئالدىنى ئېلىش - تىزگىنلەش تەدبىرىنى قاتتىق ئەمەلىيلەشتۈرۈش ئالدىنقى شەرتتە يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشنى قانات يايدۇردۇق، نۆۋەتتە بارلىق ئالمىلار ئۈزۈلۈپ بولۇندى» دېدى ئورمانچىلىق مەيدانى كەنتى پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ شۇجىسى شۇ جىشياڭ.

ئىستاتىستىكىغا ئاساسلانغاندا، 11 - ئاينىڭ 14 - كۈنىگىچە، كوناشەھەر ناھىيەسى كەنت ئاھالىلىرىگە ياردەم بېرىپ، ئۇلارنىڭ 625 توننا تۈرلۈك كۆكتات، 8850 توننا تۈرلۈك مېۋە - چېۋىلىرىنى سېتىۋېلىشقا تولۇق كاپالەتلىك قىلغان. پۈتۈن ناھىيەدىكى 327 مىڭ 500 مو كۈزگى بۇغداينىڭ 239 مىڭ 800 موسىغا توك ياتقۇزۇلۇپ، تاماملىنىش نىسبىتى 73.2% بولغان، 11 - ئاينىڭ 20 - كۈنىدىن ئىلگىرى بۇغدايغا توك ياتقۇزۇش ۋەزىپىسىنى تاماملاش تىرىشىپ قولغا كەلتۈرۈلىدىكەن.

(بېشى 1 - بەتتە)

«گاۋبەيگۆي بېلىقنى كىرگۈزگەندىن كېيىن، دۆلەت ئىچىدە پايدىلىنىشقا بولىدىغان تەييار باقمىچىلىق تېخنىكىسى يوق بولغاچقا، دەسلەپتە 5 مىليون بېلىجان قويۇپ بېرىلگەنىدى، ئەي بولۇش نىسبىتى ئاران 10% بولۇپ، سېلىنما - ھاسىلات نىسبىتى ئىنتايىن تۆۋەن بولدى» دېدى بى فۇياڭ.

گاۋبەيگۆي بېلىقنىڭ باقمىچىلىق ئۈنۈمىنى ئۆستۈرۈش ئۈچۈن، سايرام كۆلى بېلىقچىلىق ئالىي مەكتەپ، پەن تەتقىقات يۇرتى - ئورۇنلىرى بىلەن بىرلىشىپ، پەن تەتقىقات ئۆتكىلىگە ھۇجۇم قىلىش ۋە بىلىم مۈلۈك ھوقۇقىنى جۇغلاشنى قانات يايدۇرۇپ، ئىشلەپچىقىرىش، ئوقۇتۇش، تەتقىقات ئۇسۇلى ئارقىلىق تۈرلۈك تېخنىكىلىق قىيىن مەسىلىلەرنى ھەل قىلدى.

2018 - يىلى، سايرام كۆلى بېلىقچىلىق تېخنىكا قىيىن ئۆتكىلىگە ھۇجۇم قىلىپ، گاۋبەيگۆي بېلىقى بېلىجانلىرىنى يېتىشتۈرۈش تېخنىكىسىدا بۆسۈش ھاسىل قىلىپ، بېلىجانلارنىڭ ئەي بولۇش نىسبىتىنى 10% تىن 30%كە ئۆستۈردى. 2019 - يىلى، سايرام كۆلى بېلىقچىلىق ئاپتونوم رايونلۇق سۇ مەھسۇلاتلىرى پەن تەتقىقات ئورنى، دالىيەن دېڭىز - ئوكيان داشۆسى بىلەن بىرلىشىپ، بەيگۆي بېلىقنى تۇراقلىق تۆۋەن ئىللىق تېمپېراتۇرىدا تۇخۇمدىن چىقىرىش تېخنىكىسىنى تەتقىق قىلىپ چىقىپ، گاۋبەيگۆي بېلىقى بېلىجانلىرىنىڭ تۇخۇمدىن چىقىش نىسبىتىنى 37%تىن 42%كە ئۆستۈردى، نۆۋەتتە بۇ تېخنىكا دۆلەت پاتېنتىغا ئېرىشتى.

پەن - تېخنىكىدا يېڭىلىق يارىتىش بېلىقچىلىقنىڭ يۇقىرى سۈپەتلىك تەرەققىياتىنى بارلىققا كەلتۈردى، گاۋبەيگۆي بېلىقنىڭ مەھسۇلات مىقدارى يىلمۇيىل ئېشىپ، بۇلتۇر 500 توننىغا يەتتى.

ئېكولوگىيەلىك باقمىچىلىق قوش پايدا ئېلىشنى ئىشقا ئاشۇردى

11 - ئاينىڭ 15 - كۈنى سائەت 7 دىن 40 مىنۇت ئۆتكەندە، تاڭ تېخى يورۇمىغانىدى، مۇخبىرلار بى فۇياڭ بىلەن بىللە كېمىگە ئولتۇرۇپ سايرام كۆلىنىڭ سۇ سۈپىتى ۋە لەيلىمە جانلىقلاردىن ئەۋرىشكە ئېلىش نۇقتىسىغا كەلدى، بى فۇياڭ ئەسۋابنى ئېلىپ، كۆلدىن ئەۋرىشكە ئالدى.

«بىز ھەر ئايدا سايرام كۆلىدىكى لەيلىمە جانلىقلارنىڭ ئومۇمىي مىقدارى، سۇ سۈپىتى، بېلىق تۈرلىرىنىڭ چوڭىيىش ئەھۋالىنى تەكشۈرۈپ، توپلىغان سانلىق مەلۇماتلارنى تەھلىل قىلىپ، تەھلىل دوكلاتى شەكىللەندۈرۈپ، دوكلاتقا ئاساسەن تۇتۇش ۋە قويۇپ بېرىش پىلانى تۈزۈپ، بېلىقچىلىقنىڭ ئىمكانىيەتلىك سىجىل تەرەققىياتىغا ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىمىز» دېدى بى فۇياڭ.

«سايرام كۆلىدىكى لەيلىمە جانلىقلارنىڭ ئومۇمىي مىقدارى چەكلىك، ئەگەر زىيادە كۆپ باققاندا مۇقەررەر ھالدا كۆلنىڭ ئېكولوگىيەلىك سىستېمىسى بۇزغۇنچىلىققا ئۇچرايدۇ.» بى فۇياڭ مۇنداق دېدى: گاۋبەيگۆي بېلىقنى بېقىش، تۇتۇش جەريانىدا، بىز ئېكولوگىيەلىك بېقىشنى يولغا قويۇشتا چىڭ تۇرۇپ، گاۋبەيگۆي بېلىقنى كۆلدە تەبىئىي چوڭايتتۇق، ھېچقانداق دورا ۋە يەم - خەشەك قوشماي، سايرام كۆلىنىڭ ئېكولوگىيەلىك مۇھىتىنى قوغداشنى ئەڭ مۇھىم ئورۇنغا قويۇپ، ئېكولوگىيەلىك ئۈنۈم ۋە ئىقتىسادىي ئۈنۈمدە قوش پايدا ئېلىشنى كۆزلىدۇق.

سائەت 9دىن 30 مىنۇت ئۆتكەندە، سايرام كۆلىنىڭ كۆل يۈزى جىمىرلاپ تۇراتتى. ئەڭ يېڭى گاۋبەيگۆي بېلىقلىرىنى ئىستېمالچىلارنىڭ قولىغا يەتكۈزۈش ئۈچۈن، بېلىقچى سۇڭ گۇاڭشېڭ سائەت 6دىن ئاشقاندىلا ئورنىدىن تۇرۇپ، رېزىنكە ئىشتاننى كىيىپ، بېلىق تۇتۇش كېمىسىگە چىقتى. مۇخبىرلار بېلىق تۇتۇش كېمىسىنىڭ ئوتتۇرىسىدىن بىر رايون ئايرىلىپ، ئىككى تەرىپىدىن تۆشۈك ئېچىلىپ، كۆل سۈيى قۇيۇلۇپ، بىر كۆلچەك ھاسىل قىلىنغانلىقىنى كۆردى.

«بۇ تىرىك بېلىق كۆلچىكى، گاۋبەيگۆي بېلىقى ناھايىتى ‹نازۇك›، سۇدىن ئايرىلغاندىن كېيىن ياشاش ۋاقتى ناھايىتى قىسقا بولغاچقا، تۇتقاندىن كېيىن، بىۋاسىتە سۇغا سېلىش كېرەك» دېدى سۇڭ گۇاڭشېڭ.

ئۇزاق ئۆتمەي كېمە بېلىق تۇتۇش نۇقتىسىغا يېتىپ كەلدى، كۆپ يىللىق بېلىق تۇتۇش تەجرىبىسىگە ئىگە سۇڭ گۇاڭشېڭ بېلىق تورىنى ماھىرلىق بىلەن يىغىپ، گاۋبەيگۆي بېلىقلىرىنى سۈزۈۋالدى.

«ھازىر بېلىق تۇتۇشتا ئورنى مۇقىملاشتۇرۇلغان ئېكولوگىيەلىك تور ئىشلىتىمىز، توردا ئۇلاق بولمىغاچقا، بېلىقلار ئانچە زەخىملىنىپ كەتمەيدۇ، سۈپىتىگە بىرقەدەر ياخشى كاپالەتلىك قىلغىلى بولىدۇ.» بى فۇياڭ مۇنداق دېدى: ئىلگىرى ئىشلىتىلگەن يۆتكىلىشچان تىكەن تورنىڭ بېلىقلارنى زەخىملەندۈرۈشى ئېغىر، تۇتۇش جەريانىدا چوڭ - كىچىك بېلىقلار پەرقلەندۈرۈلمەيدىغان بولۇپ، بېلىقچىلىقنىڭ ئىمكانىيەتلىك سىجىل تەرەققىياتىغا پايدىسىز ئىدى، ئۇنىڭ ئۈستىگە ئىشلىتىلىش مۇددىتى قىسقا ئىدى، تاشلىۋېتىلگەندىن كېيىن كۆلنىڭ سۇ مۇھىتىغا بۇزغۇنچىلىق قىلاتتى.

ئىنچىكە پىششىقلاش قىممىتىنى ھەسسىلەپ ئاشۇردى

يېڭى بېلىق پىششىقلاش سېخىدا، مۇخبىرلار بىرنەچچە تېخنىك ئىشچىنىڭ يېڭىلا كەلتۈرۈلگەن گاۋبەيگۆي بېلىقلىرىنىڭ قاسىرىقى، ژابراسى، ئىچكى ئەزالىرىنى ماھىرلىق بىلەن تازىلاۋاتقانلىقىنى، بېلىق تۇخۇملىرىنىڭ ئېلىنغانلىقىنى كۆردى.

ئارقىدىن، گاۋبەيگۆي بېلىقلىرى يەتكۈزۈش تاسمىسى ئارقىلىق ماشىنىدا يۇيۇلۇپ، قۇرۇتۇلدى، ئاندىن ئادەم كۈچى بىلەن ئىلغاپ ئوراپ قاچىلانغاندىن كېيىن، بىر گاۋبەيگۆي بېلىقى يېڭى بېلىق مەھسۇلاتى بولۇپ پىششىقلىنىپ چىقتى.

«بۇ بېلىق تۇخۇملىرى يېڭى بېلىق تۇخۇملىرىنى پىششىقلاش سېخىغا ئېلىپ بېرىلىپ، بېلىق تۇخۇمى قىيامى قىلىپ پىششىقلانغاندىن كېيىن دۆلەت ئىچى - سىرتى بازارلىرىدا سېتىلىدۇ» دېدى سايرام كۆلى بېلىقچىلىقنىڭ مۇئاۋىن زاۋۇت باشلىقى، سۈپەت تەكشۈرۈشكە مەسئۇل ۋۇ ۋېي مۇخبىرلارغا تونۇشتۇرۇپ.

كەسىپ زەنجىرىنى ئۇزارتىش، قىممەت زەنجىرىنى ئۆستۈرۈشتە سايرام كۆلى بېلىقچىلىقى ئۆزلۈكسىز يېڭىلىق يارىتىپ، بېلىق تۇخۇمى قىيامى، بېلىق گۆشى قىيامى، ئاچچىق - چۈچۈك بېلىق پارچىسى، گاۋبەيگۆي بېلىقى ھامبۇرگ بولكىسى، بېلىق تۇخۇمى تۈرمىلى قاتارلىق خاس مەھسۇلاتلارنى ئارقا - ئارقىدىن بازارغا سالدى، قىممىتىمۇ نەچچە ھەسسە ئاشتى.

«گاۋبەيگۆي بېلىقىدىن ئىنچىكە پىششىقلانغان مەھسۇلاتلارنىڭ سوغۇق يېڭى بېلىققا قارىغاندا ساقلاش مۇددىتى ئۇزاق، توشۇش ۋە ئېلىپ يۈرۈشكە تېخىمۇ قولايلىق بولغاچقا، مەنزىرە رايونلىرى ۋە ئېلېكترونلۇق سودا سۇپىلىرىدا ئىنتايىن قارشى ئېلىندى، بازار يوشۇرۇن كۈچى غايەت زور» دېدى بى فۇياڭ.

بۈگۈنكى كۈندە، سايرام كۆلى بېلىقچىلىقى گاۋبەيگۆي بېلىقنى بېقىش ۋە پىششىقلاش بىلەنلا قانائەتلىنىپ قالماي، يەنە 3 - كەسىپنىڭ يۇغۇرما تەرەققىياتىنى پائال ئالغا سىلجىتىپ، مېھمانسارايلار بىلەن ھەمكارلىشىپ، كۆپ خىل گاۋبەيگۆي بېلىقى قورۇمىلىرىنى تەتقىق قىلىپ چىقتى؛ باقمىچىلىق ئائىلىلىرىنى باقمىچىلىق تېخنىكىسى بويىچە ھەقسىز تەربىيەلەپ، ئۇلارنىڭ مەھسۇلاتىنى، كىرىمىنى ئاشۇرۇشىغا ياردەم بەردى.

«پارتىيە 19 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 5 - ئومۇمىي يىغىنىدا كارخانىلارنىڭ تېخنىكىدا يېڭىلىق يارىتىش ئىقتىدارىنى ئۆستۈرۈش كېرەك، دەپ ئوتتۇرىغا قويۇلدى. كېيىنكى قەدەمدە، بىز داۋاملىق پەن - تېخنىكىدا يېڭىلىق يارىتىشنى يادرو قىلىپ، ئىشلەپچىقىرىش - ئوقۇتۇش - تەتقىقاتنىڭ چوڭقۇر يۇغۇرۇلۇشىغا تۈرتكە بولۇپ، پەن تەتقىقات كۈچىنى سوغۇق سۇ بېلىقى بويىچە چوڭ ئۆلچەمدە بېلىجان يېتىشتۈرۈش ۋە ئىنچىكە پىششىقلاش جەھەتكە سەرپ قىلىپ، شىنجاڭ بېلىقچىلىقىنىڭ يۇقىرى سۈپەتلىك تەرەققىياتىغا تېخىمۇ زور تۆھپە قوشىمىز» دېدى بى فۇياڭ.